

ΣΕΝΑ

ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ

ΚΑΡΟΛΟΥ ΔΙΚΕΝΣ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΝΟΣ ΠΑΛΙΑΤΣΟΥ

Ἡ ἱστορία πού θά σᾶς διηγηθῶ δέν ἔχει τίποτε τὸ ἑξαιρετικὸ καὶ ἀσυνήθιστο. Ἐίπε μὰ κοινὴ, μὰ κοινότητα ἱστορία. Ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄνθρωποι ὑποφέρουν ἀπὸ ἀρρώστειες ἢ χηρματικὲς ἀνάγκες καὶ δέν ἀξίζει ὁ κόπος ν' ἀσχολεῖται ἓνας λογογράφος μὲ ἔτοιμα

μικροπράγματα. Θέλω ὅμως νὰ σᾶς διηγηθῶ τὸ πάλαιό μου, ἐπειδὴ ἔτυχε νὰ τὸν ξέρω πολλὰ χρόνια. Παρακολούθησα βῆμα πρὸς βῆμα τὴν κατάπτωση αὐτοῦ τοῦ φίλου μου, μέχρι τῆς στιγμῆς πού ἔφτασε τὸ τελευταῖο σκαλοπατὶ τοῦ ὀλέθρου καὶ τῆς συμφορᾶς γιὰ νὰ μὴν ξανασηκωθῇ ποτὲ πάλιν...

Ὁ ἄνθρωπος πού θά σᾶς διηγηθῶ σήμερον τὴ θλιβερῇ ἱστορίᾳ του, ἔπαιξε κομικὸς ρόλους σὲ μιά παντομίμα καὶ, ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἐπαγγέλματός του, ἦτανε μανιώδης μετρῆς. Στὰ καλά του τὰ χρόνια, πρὶν τὸν καταβάλει τὸ πάθος τοῦ κρασιοῦ καὶ τὸν ξαναγλῆσει ἡ ἀρρώστεια, ἔπαιξε καλὸ μισθό. Καί, ἂν ἦτανε φρόνιμος, οἰκονόμος καὶ ἐγκρατῆς, θά μπορούσε νὰ βάλῃ κέρματα χρήματα στὴν πλάτη, γιὰ νάχη νὰ ζήσει ὅταν δέν θά μπορούσε πάλιν νὰ ἐργασθῇ. Ἐίπε βλέπετε παρατηρημένο ὅτι οἱ ἄνθρωποι τοῦ θεά-

ποῦ ζωγράφισε ὁ Χάνς Χολμπαίν στὸ *Χορὸ τῶν Νεκρῶν* (*), οἱ πρὸ φρικάλῃς φανταστικῆς μορφῆς πού ἐφτιαξαν οἱ μεγαλείτεροι ζωγράφοι τοῦ κόσμου, δέν ἦτανε τίποτα μπρὸς στὸ φριχτὸ καὶ παραιομορφωμένο ἀπὸ τὸν πόνο, πρόσωπο τοῦ φίλου μου!

Τὰ γυαλιστερὰ μάτια του πετούσαν σπίθες καὶ μαύριζαν ἄγρια πάνω στὸ πουδραρισμένο πρόσωπό του. Τὸ κεφάλι του πού ἔτρεπε βλόκαλο ἀπὸ τὴν ὑπερβολικὴν κατάχρηση τοῦ κρασιοῦ, εἶχε στὴν κορυφὴ του ἓνα ψηλὸ πολύχρωμο κοῦκο μὲ κουδονάκια! Ἡ φωνὴ του ἦτανε βρυχηθῆ... Καὶ ὅταν μοῦ διηγήθηκε τὴ φτώχεια του, τὴν κατάπτωσή του, τὴν πείνα του, γύρισα ἄλλοῦ τὸ πρόσωπό μου, γιὰτι δέν μπορούσα νὰ τὸν βλέπω! Τοῦ ἔδωσα ὡστόσο μερικὰ σελλίνα. Μ' εὐχαρίστησε καὶ ἔφυγε μὲ κατεβαμένο τὸ κεφάλι...

Ἔστερ ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες, ἐνὸς ἐβράδιου στὶς ὄχθες τοῦ Ταμῆσου, ἦρθε καὶ μὲ βρῆκε ἓνα μικρὸ κοριτσάκι, τὸ παιδί τοῦ φίλου μου, καὶ μοῦ ἔδωσε ἓνα κομμάτι βρώμικο τσαλακωμένο χαρτί. Ὁ φίλος μου μοῦ ἔγραψε ὅτι ἦτανε βαρεὶ ἀρρωστος καὶ μὲ παρακαλοῦσε νὰ πάω νὰ τὸν δῶ.

Μὲν μπορούσα, φυσικὰ, νὰ τὸ ἀρνηθῶ αὐτὴ τὴ χάρι. Καὶ πῆγα στὸ σπίτι του, σὲ μιά φτωχικὴ ἀπόκεντρο συνοικία τοῦ Λονδίνου. Μιά ἀσκητὴ καὶ κακοντυμένη γυναίκα, ἡ γυναίκα τοῦ φίλου μου, μὲ περίμενε στὴ σκάλα. Μοῦ εἶπε ἀμέσως πὸς ὁ ἄντρας τῆς κοιμόταν ἐκεῖνη τὴ στιγμῇ, καὶ μὲ ἀδήγησε στὸ μοναδικὸ τοῦ δωμάτιο. Ὁ ἀρρωστος εἶχε γυρισμένο τὸ πρόσωπό του πρὸς τὸ τοίχο.

Δὲν μποροῦ νὰ σᾶς περιγράψω τὴ φτώχεια καὶ τὴ βρώμα βασιλευ- ἀν στὸ μικρὸ ἐκεῖνο δωμάτιο, μὲσα στὸ ὅποιο ζούσανε τρεῖς ἄνθρωποι. Τὰ λιγοστὰ ἐπιπλα ἦτανε οικονομικὰ, γεμάτα ἀπόνα σπορὶ διαπορητικὰ ἀντικείμενα. Σὲ μιά γωνία τοῦ δωματίου εἶχανε στήσει μιά πρόχειρη κουζίνα, καὶ στὴν ἄλλη ἔβλεπε μιά σκάφη τοῦ πλυσίματος. Ἡ μητέρα κοιμότανε μὲ τὸ παιδί τῆς σ' ἓνα παλιὸ ντυβάνι...

Ἐκατσα κοντὰ στὸ κρεββάτι τοῦ φίλου μου καὶ τὸν κῆταξα περιλῦπος. Ἔστερ ἀπὸ λίγο τὸν εἶδα νὰ κουνᾷ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὰ χέρια του, ν' ἀνοίγῃ τὰ μάτια του καὶ νὰ μοῦ εἰρήνη ἓνα ἡλίθιο βλέμμα. — Ἐίπε ὁ κύριος Χούτλεϋ, ὁ φίλος σου, πού τοῦ ἔγραψες νᾶρθη, τοῦ εἶπε τότε ἡ γυναίκα του. Ἔκεινος μὲ ἔσκακῆταξε μὲ τὸ ἴδιο ἡλίθιο βλέμμα, σὰν νὰ μὴ μὲ ἀναγνώριζε καὶ, ξαφνικὰ, θυμῆθηκε καὶ μοῦ ἀρταξῆ μὲ παραφορὰ τὸ χέρι. — Μὴ μ' ἀφήνης μόνο, παλιὲ μου φίλε, μὴ μ' ἀφήνης μόνο, μοῦ εἶπε μὲ τρεμμένη φωνή. Ἡ γυναίκα μου θά μὲ σκοτώσῃ! — Ἀπὸ ποτε εἶπε σ' αὐτὴν τὴν κατάστασι; ρώτησα τότε μὲ συγκίνηση τὴ γυναίκα μου, πού ἔκλαιγε σὲ μιά γωνία τοῦ δωματίου.

Ἦρθε καὶ μὲ βρῆκε ἓνα μικρὸ κοριτσάκι...

Ἡ ἱστορία πού θά σᾶς διηγηθῶ δέν ἔχει τίποτε τὸ ἑξαιρετικὸ καὶ ἀσυνήθιστο. Ἐίπε μὰ κοινὴ, μὰ κοινότητα ἱστορία. Ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄνθρωποι ὑποφέρουν ἀπὸ ἀρρώστειες ἢ χηρματικὲς ἀνάγκες καὶ δέν ἀξίζει ὁ κόπος ν' ἀσχολεῖται ἓνας λογογράφος μὲ ἔτοιμα μικροπράγματα. Θέλω ὅμως νὰ σᾶς διηγηθῶ τὸ πάλαιό μου, ἐπειδὴ ἔτυχε νὰ τὸν ξέρω πολλὰ χρόνια. Παρακολούθησα βῆμα πρὸς βῆμα τὴν κατάπτωση αὐτοῦ τοῦ φίλου μου, μέχρι τῆς στιγμῆς πού ἔφτασε τὸ τελευταῖο σκαλοπατὶ τοῦ ὀλέθρου καὶ τῆς συμφορᾶς γιὰ νὰ μὴν ξανασηκωθῇ ποτὲ πάλιν... Ὁ ἄνθρωπος πού θά σᾶς διηγηθῶ σήμερον τὴ θλιβερῇ ἱστορίᾳ του, ἔπαιξε κομικὸς ρόλους σὲ μιά παντομίμα καὶ, ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τοῦ ἐπαγγέλματός του, ἦτανε μανιώδης μετρῆς. Στὰ καλά του τὰ χρόνια, πρὶν τὸν καταβάλει τὸ πάθος τοῦ κρασιοῦ καὶ τὸν ξαναγλῆσει ἡ ἀρρώστεια, ἔπαιξε καλὸ μισθό. Καί, ἂν ἦτανε φρόνιμος, οἰκονόμος καὶ ἐγκρατῆς, θά μπορούσε νὰ βάλῃ κέρματα χρήματα στὴν πλάτη, γιὰ νάχη νὰ ζήσει ὅταν δέν θά μπορούσε πάλιν νὰ ἐργασθῇ. Ἐίπε βλέπετε παρατηρημένο ὅτι οἱ ἄνθρωποι τοῦ θεά-

(*) Εἰκόνες ἀπὸ τὸ «Χορὸ τῶν Νεκρῶν», μὲ βιογραφικὰ σημεῖα γιὰ τὸ Χάνς Χολμπαίν, δημοσιεύσαμε ἐν περὶ ἑνὸς φύλλου τοῦ «Μπουκέτου».

— Από χτες τὸ βράδυ, μοῦ ἀποκοίτησε ἐκείνη... Μά, τί εἶνε αὐτὸ πὺρ ἄς Τζῶν; Δὲν με ἀναγνωρίζεις πιά; Εἶμαι ἐγώ, ἡ γυναῖκα σου!

— Μὴν τὴν ἀφίγης νὰ με πλησιάσῃ! ἐπανελάβε μὲ ἄγρια φωνὴ ὁ φίλος μου καὶ ἀνασηκώθηκε στὸ κρεβάτι του... Θέλει νὰ με σκοτώσῃ! Ναί, θέλει νὰ με σκοτώσῃ, ἐπειδὴ τοὺς ἑκατα δυσιχμισμένους, αὐτὴν καὶ τὸ παιδί της... Θέλει νὰ με σκοτώσῃ... ἐπειδὴ τὴν ἔδερα σήμερα τὸ πρωῖ.

Ξαναπαισε ὑστερα ξαναπλημμένους, στὸ κρεβάτι του.

— Πηγαίνετε, εἶπα τότε στὴ γυναῖκα του. "Ἴσως νὰ γίνῃ καλύτερα, δταν δὲν θὰ οἶσ βλέπῃ μπροστά του. "Ἦ κρυφθῆτε τουλάχιστο.

Ἐκείνην ὑπάκουσε, ἀναστενάζοντας καὶ κρύφθηκε πίσω ἀπὸ τὴ σκάφη.

— Ἡ γυναῖκα σου ἔφυγε, εἶπα τότε στὸ φίλο μου. Μπορεῖς νὰ μοῦ πῆς τώρα τί ἔχεις; τί σὲ βασανίζει...

— Ναί, θὰ σοῦ πῶ, ψιθίσιμος με λαχανιασμένη φωνὴ ὁ Τζῶν. Δὲν μπορῶ νὰ βλέπῃ τὴ γυναῖκα μου. Διαβάξω στὰ μάτια της ἕνα βουβὸ παράπονο, ποὺ με φοβίζει. Νά, ἀλλὰ τὴ νύχτα ποὺ μᾶς πέσαμε στεκοταν ἀκίνητη μπρὸς στὸ κρεβάτι μου καὶ με κτύπησε ἀμίλητη... "Ὁταν ἐξήνιστα τὸ πρωῖ, τὴ βόηκα στὴν ἴδια θέση... "Ἀχ! πόσο τὴν ἔκανα νὰ υποφέρῃ!...

"Ἐνοιασὰ ἕνα ἀνιπόροιο βάρος στὴν καρδιά. Μά τί μπροστά νὰ πῶ τὸ φίλο μου γὰ νὰ τὸν παρηγορήσω; "Ἐβλεπα πια καθὰ δὲν βρισκότανε στὰ τελευταῖα του. Τὸ κροαὶ τὸν εἶχε καταστρέψει... Ἐἶχε παρακοίσει...

Καὶ ὅσο περνοῦσε ἡ ὥρα, ἡ κατάστασὶ του ἄρχισε νὰ χειροτερεῖθῃ. Τὰ μάτια του ἄρχισαν νὰ βαρύνωνται καὶ νὰ γυαλίσουν καὶ νὰ ἀποβλεποῦν κατὰ παραξενεμένη λάμψη. Τὰ χεῖρα του ἦσαν μελανιασμένα... Καὶ πῖνω στὸ πρόσωπό του εἶχε ἀπλοῦν ἡ μα νεκρὴ χλωμάδα... Εἶχε δυνατὸ ἀπλοῦν...

Ὅσο γὰρ δὲν ἔβρω πόσος ὄρος πέραςα καθισμένος σὲ μὴ καρδέλα, κοντὰ στὸ κρεβάτι τοῦ φίλου μου, ἀκούγοντας τὴς ἀναστερη φωνὴς του, τ' ἀκατέλητα λόγια του, τὸ παραμυθιὸ ἐνὸς μελλοθανάτου... "Ἡ γυναῖκα του, ποὺ βγήκε στὸ μεταῦ ἀπὸ τὸν κρηψιδὴ της, μοῦ εἶπε πὸς ὁ γατερός, ποὺ τὸν εἶχε καλέσει τὴν προηγουμένη μέρα τὸ βράδυ, δὲν εἶχε πια καμμὴ ἔλιτιδὰ γὰ τὸν ἄρρωστο...

Πλησίαζε ἡ τελευταία του στιγμή.

Καὶ τότε, τὴν τελευταία ὥρα τῆς ζωῆς του, ὁ φίλος μου ἀναπλήρωσε τὴ ζωὴ του, τὴν ἔσανδρε μτροπὰ του μὲ ἀπερίγραπτη ζωηρότητα καὶ ἔνεση. "Ἐνα σωρὸ σκοτεινὰ καὶ ἀκαθόριστα ὀράματα παρουσιάστηκαν στὴν ταραγμένη φαντασία του...

Φανταζότανε δτι εἶχε νὰ παίξῃ ἕνα ὀρολό ἐκεῖνο τὸ βράδυ, δτι ἦτανε περασμένη ἡ ὥρα καὶ δτι ἔπρεπε νὰ φύγῃ ἄμεσως γὰ νὰ πρελάβῃ ἔγκαιρος τὴν πόρτασάσ... Μὰ γιατί τὸν κρατοῦσανε, γιατί δὲν τὸν ἄφηναν νὰ φύγῃ; Ἐἶχανε τὴ δουλειά του, θὰ ἔμυσε ὁ διυβινιτής καὶ θὰ τὸν ἴδιωχε ἀπὸ τὸ θίασο... "Ὁχι! Ὁχι!... ἔπρεπε νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ φύγῃ. Δὲν εἶχε καιρὸ γὰ χάσιμο.

Τὸ παραλήρημα ἐξακολούθησε...

Ὁ φίλος μου ἄρχισε νὰ κρηβῆ τὸ πρόσωπο μὲς στὰ χεῖρα του καὶ νὰ κλειθῇ γὰ τὴν κακία τὸν ἀνθρώπου. Σώπασε λγάκι καὶ ὕστερα ἔμπηξε κατὰ δυνάτὰ οὐδῶνίσματα, ἀπαγγέλλοντας συνάμα ἕνα εὐθύμο τραγοῦδι, τὸ τελευταίο ποὺ εἶχε μάθει... Ἐξάρτα, τὸν εἶδα νὰ σηκώνεται ὀρθὸς στὸ κρεβάτι του καὶ ν' ἀρχίζῃ νὰ χορεύῃ μισόγυμνος καὶ νὰ κἀν ἀστεῖες χειρονομίες. Νόμιζε πὸς βρισκότανε στὴ σκηνὴ κ' ἐπαίξε τὸ μέρος του... Κατόν ν, σόπασε λίγο γὰ νὰ ξαναρχίσῃ τὰ χοροπαιδίματα, τραγοῦδινας συγχρόνως τὴν ἐπισὸδ ἐνὸς εὐθύμου τραγοῦδιου.

Τέλος ὁ φίλος μου ξαναπαισε στὸ κρεβάτι του τρίζοντας τὰ δοντὰ του καὶ κλαιόντας ὀν ὀν παιδί.

"Ὑστερ" ἀπὸ λίγο τὸ φάνηκε δτι βρισκότανε μέσα σ' ἕνα λαβρυνδὸ ἀπὸ μικρὰ σκοτεινὰ δωμάτια, μὲ κάτι δωμάτια τόσο χαμηλοτάβανα, ὄστε ἔπρεπε νὰ προχωρῇ μὲ τὰ τέσσερα, γὰ νὰ μὴ χτυπῆ τὸ κεφάλι του. Γύρω του περνοῦσανε ἕνα σωρὸ μικρὰ φειδία ποὺ ἦθελαν νὰ τυλιχτοῦν στὸ σῶμα του... Κάτι φλογισμένα μάτια πετούσανε ἀστραπὲς τραγῶρα του, μέσα στὸ πυκνὸ σκοτάδι, ποὺ τὸν ἔβανε ἀπὸ παντοῦ. Οἱ τοῖχοι καὶ τὸ τάρνι ἦσαν γεμάτοι ζωῆρα... "Ἐνα σωρὸ νεκροκεφαλὲς τὸν κτύπαζαν γελῶντας σαρκαστικά, καὶ κάτι μικροὶ κοκκινωτῶσοι διάβολοι τοῦ ἔκαμαν τὶς σάρκες με πυρωμένα αἶδερα, τοῦ τραβοῦσανε τὶς φλέβες ὀν σπάγγους...

..

"Ὅταν τελείωσε αὐτὸς ὁ παροξυσμὸς, αὐτὸς δ' τρομερὸς ἐφῆλτης, ἔπεσε καὶ πάλι κατάποτος στὸ κρεβάτι του...

Τὸ κροαὶ τὸν, ποὺ εἶχε ξυπνήσῃ ἀπὸ τὴς φωνῆς, τὸν κτύπηε κατατρο-

ΔΑΙΤ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

"Ἐνα δικαστήριε πλημμυρισμένο... στὰ δάκρυα!...

Τὸ κακοφυροδικοῦ τοῦ Σιάκου στὴ συνεδρίαση τῆς 22ας παρελθόντος Νοεμβρίου, παρουσίασε θέμα μοναδικὸ στὰ δικαστικά χρονικά. Διακόταν ἕνας ἀπ' τοὺς πὸ καλοῦς διηγητόρους τῆς πόλεως, κατηγορούμενος δτι εἶχε σκοτώσει τὸν γιου του! Ὁ κατηγορούμενος Ἀρθουρ Κλάρκ, ὁμολόγησε κλαιόντας τὸ ἔγκλημά του στοὺς δικαστὰς καὶ ζήτησε τὴν ἐπιεικέα του.

Νὰ τώρα πὸς ἔγινε τὸ ἔγκλημα:

"Ὁ Ἀρθουρ Κλάρκ, ὁ ὅποιος ἐκτός τῆς δικηγορίας του ἰδιότητος εἶνε κ' ἕνας ἀπ' τοὺς πὸ ἱσχυροῦς πολιτευομένου τοῦ Σιάκου, μήκη ἕνα βράδυ στὸ σπίτι του στοὺς πὸ μεθῶ,...

"Ὅταν τὸν εἶδαν σ' αὐτὸ τὸ χάλι, ὁ γυὸς του, ἡλικίας 22 ἔτων καὶ ἡ κόρη του, ἄρχισαν νὰ κλαῖνε. Ἐξαφνὰ ὁ γυὸς τοῦ σκαβῆκε καὶ ἐπάνω, πῆρε μὴ καρμυλὰ ἀπ' τὸν τοῖχο καὶ τὴν ἔδεσε στὸν πατέρα του λέγοντας:

— Πατέρα, ἀν πρόκειται νὰ ξαναμἐθύσῃ καὶ νὰ ξαναῤῥθῃ στὸ σπίτι σ' αὐτὴν τὴν κατάσταση, εἶνε προτιμωτέρο νὰ πάρῃς αὐτὴ τὴν καρμυλὰ καὶ νὰ σκοτώσῃς ἀπὸ τώρα!...

"Ὁ πατέρας του, ποὺ δὲν ἤξερε καθόλου, τί τοῦ γινότανε, πῆρε μηχανικά τὴν καρμυλὰ στὰ χεῖρα του, σκόπευσε τὸν γυὸ του, τὸν προβολήσε καὶ τὸν ἔρριξε κάτω νεκρο!... Μετὰ τὴν τρομακτικὴ πράξι, τὸ μεθῶ τοῦ πέραςε ἄμεσως, ἀλλὰ ἦταν πια ἀργά.

Κατὰ τὴ δίκη τοῦ Κλάρκ ἐξετάσθη ὡς μάρτυς καὶ ἡ κόρη του, ἣ ὁποία διηγήθηκε στοὺς δικαστὰς λεπτομερῆ-στα τὰ τοῦ φόνου. Ἐξαφνὰ ὁμως ἐνῶ ἔξιτοροῦσε πὸς συνέβη τὸ δράμα, ὁ κατηγορούμενος ἐλιποθύμησεν! Ὁ σὺνηγορος τοῦ κατηγορούμενου πυνόγμενος ἐπίσῃς δπ' τὴν συγκίνησὶ τοῦ δὲν κατόρθωσε ν' ἀγορεύσῃ. Ἐγενῆσῃ τότε ὁ εἰσαγγελεὺς ἐδῶλως, πυνόγμενος κ' αὐτὸς ἀπ' τοὺς λυγμοῦς του, δτι θὰ ἦταν ἀδικία τὸ νὰ καταδικασθῇ ὁ κατηγορούμενος, ἔστο καὶ σὲ ἀπλὴ φυλάκιση. Δικασταί, ἐνοχροὶ καὶ ἀκορητοὶ ὀλοι ἐκλαῖγαν ἀσυγκράτητα!... Στὸ τέλος ὁ πρόεδρος, μὲ δακρυομένα μάτια, ἀνέγνωσε τὴν ἀπόφασιν διὰ τῆς ὁποίας ὁ Κλάρκ ἐκρηῖσσοτο ἀθῶος. Τὸ ἀκορητήριε ἄρχισε τότε νὰ χειροκοπῆ καὶ νὰ ἐπεψμηθῇ. Ὁλοι καὶ ἐκλαῖγαν, ἡ συγκίνησις εἶχε φτάσει στὸ κατακόρυφο!...

'Απὸ τσάπνες... γραμματοῦς τοῦ βασιλέως!..

Τὸν 14ον αἰῶνα, ἔβρω στὴ Γαλλία ἕνας ἐμφεστάτος βοσκὸς, ὁ Ζεχὰν ντὲ Μπρι, ὁ ὁποῖος εἶχε γίνει διάσημος χάρις στὴν ξηνανάδα του καὶ στὸν ὀποιο ἡ κτηνοτροφία χρωσάσε πάρα πολλά. Ὁ Ζεχὰν ντὲ Μπρι εἶχε ἐξασκηθῇ τόσο πολὺ στὴν τέχνη τῆς περιποιήσεως τῶ ζῶων, ὄστε ἐθεώρητο ὁ καλύτερος βοσκὸς σ' ὄλη τὴ χώρα. Γι' αὐτὸ ὁ ἀρετικὸς του, βαρῶνος τοῦ Πουμπλαῖν, τὸν ἴστασε σ' ἕνα σχολεῖο στὸ Παρίσι γὰ νὰ μορφωθῇ. Τότε ὁ Ζεχὰν ντὲ Μπρι ἔγραψε τὸν περίφημο βιβλίον του 'Ἐγχειρίδιον τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης τοῦ βοσκοῦ', τὸ ὀποιο εἶνε τὸ πρὸτο βιβλίον ποὺ ἔχει γραφῆ περὶ κτηνοτροφίας.

Ἡ ἀξία τοῦ πρῶην βοσκοῦ ἐπῆσσε τέλος καὶ αὐτὸ ἀπὸ τοῦ βασιλέως Καρόλου δεῦ, ὁ ὀποιος μὴ μερὰ τὸν ἔκῶσσε ἀπὸ πολίτι. Τόσο δὲ γοητεύθηκε ἀπ' τὴν ξηνανάδα του καὶ τὸν θετικὸ χροακτῆρα του ὄστε τὸν κρηῖτῃσε κόντα του, ὄς ἰδιαίτερο γραμματῆρα του! Τὸν ἐκτιμοῦσε δὲ καὶ τὸν ἐνούσσοε τόσο, ὄστε μὴ μερὰ ὁ ἀδελφὸς του, δοῦξ τοῦ Ἄνζου, τοῦ εἶπε:

— Τί εἶν' αὐτὰ ἀδελφέ μου!... Ὅνομάζετε ἰδιαίτερο γραμματῆρα σας καὶ περιποιῶσσε ἕναν ἀνθρώπο μηδαιμνῆς καταγωγῆς!...

— Ναί ἀδελφέ μου, ἀποκριθῆσε ὁ Κάρλος δος, ὁ ὁποιος δικαστῆς ἐπονομάσθησε "Σοφός". Εἶνε προαισθητὸς νὰ ἐκτιμῆ κάνας ἕναν φτωχὸ, ἀλλὰ σοφὸ ἄνθρωπο, παρὰ ἕναν εὐπατριδῆ ἀνόητο!...

μαγμένο, μὰ ἡ μητέρα του τὸ πῆρε ἄμεσως καὶ τὸ πῆρε σὲ μὴ γετόνισσα γὰ νὰ μὴ βλέπῃ τὸ τρομερὸ αὐτὸ θέματα. Σὲ λίγο ὄμως, τὸ κορινισκά, ποὺ ἀγαποῖσε πολὺ τὸν μπαμπά του, ξαναμπῆκε στὸ δωμάτιο καὶ ὄρησε σὴν ἀγκαλιὰ τοῦ φίλου μου...

"Ὁ Τζῶν τὸ κτύπησε τότε μὲ ἀπειρη σοροχὴ. Τὰ δάκρυα κλυῶσανε ποτὰμ ἀπὸ τὰ μάτια του. Κάτι ἔκανε νὰ πῆ καὶ ἄλλοις τὸ χέρι του. "Ἄπὸ τὰ στήθη του ὄμως βγήκε ἕνας βραχνὸς ὀόγγος, ἕνα ὀποκοφο μουνηρωτὸ, καὶ ὁ φίλος μου ἔπεσε ὁ μὸσξ ἔξω ἀπὸ τὸ κρεβάτι—νεκρός!...

ΚΑΡΟΛΟΣ ΔΙΚΕΝΣ

Κέρολος Δίκενς

